

ÚHEL POHLEDU

Pokles zájmu o očkování a výrazné zkrácení čekací lhůty ve frontě zaznamenali například u očkovacího centra na pražském Smíchově FOTO MAFRA - MICHAL TUREK

DISKUSE

Má se církev štítit majetku?

Pokud chci někde na setkání s lidmi hovořit o ekonomické koncepci arcibiskupství, spolehlivě se setkám s nechtí, mnohdy až odporem. Církev přece má být chudá, říkají jedni. Druzí poukazují na příklad Krista, který často neměl, kam by hlavu složil. Třetí mi pak dávají za vzor papeže Františka, který se po svém zvolení inspiroval mužem chudoby a pokoje, jenž miloval každé Boží stvoření a kladl důraz na ty nejposlednější.

Mediální vody čas od času rozčeří zprávy, v nichž je církev kritizována za své nakládání s majetkem. Jednou za to, že se jí nějaký investiční záměr nepovedl; jindy za založení nadace Arietinum; pak za využití právního institutu tzv. trustu (svěfenského fondu), jenž je jedním z celosvětově nejrozšířenějších modelů správy majetku církví a dobročinných organizací; nakonec vadí i to, že do nějakého investičního projektu nevstoupila vůbec, eventuálně že i přes vrácený majetek stále počítá s dary věřících, podporou samospráv či evropských grantů. Zarážející na tom všem není ani tak zájem lidí o transparentní hospodaření církve jako spíše skutečnost, kolik z nich je překvapeno tím, že církev nejen chce, nýbrž i musí podnikat.

Ano, je pravda, že církev skutečně není institucí, která by byla založena za účelem generování zisku. Zároveň ale už v Bibli nalezneme imperativ k pomoci bližnímu; k nezískání službě a odpovědné správě majetku; setkáme se v ní s důrazem na schopnost rozdělit se s potřebnými. A tyto úkoly skutečně nemůžeme splnit, když se sami nebudeme umět přičinit ani o své vlastní materiální zajištění.

Nelze spoléhat jen na dary

Církev se snaží dlouhodobě rozvíjet vzdělávací, kulturní a charitativní projekty. Máme za sebou několik desítek úspěšně realizovaných projektů. Katolická Charita se objemem prostředků stala největší dobročinnou organizací v České republice. Lidé jí věří, mohou se spolehnout, že darované prostředky budou maximálně využity ve prospěch potřebných. Naše školy vykazují v porovnání s ostatními školami vynikající výsledky a každoročně se na ně hlásí mnohonásobně více uchazečů, než jsme schopni přijmout. Naše památky patří k nejnavštěvovanějším v zemi, turisté do Prahy určitě nejezdí obdivovat Jižní Město, jako spíše Pražské Jezulátko a katedrálu sv. Víta. To vše ale bylo potřeba nějak vybudovat.

Církev je institucí, která nemůže spoléhat jen na dary. Potřebuje mít svůj vlastní aparát, svou duchovní správu a vlastní základnu, ze které je možné čerpat, když bude potřeba. Prosperita pro nás ale není cílem, nýbrž prostředkem. Bez ní nelze realizovat naše hlavní poslání: hlásat Krista a pomáhat bližnímu s jeho všestranným rozvojem. Je však třeba mít na paměti, že chudý chudému příliš nepomůže, proto musíme přemýšlet i nad optimální správou svěřeného majetku.

Kristus nabádá k aktivnímu nakládání se svěřeným majetkem

Je něco jiného žít chudě ve smyslu „skromně“ a chudě ve smyslu „žít v bídě“. Jinými slovy řečeno: být chudý „jako kostelní myš“, to není žádná zásluha ani nic bohulibého. Mnohá Kristova podobenství vyzývají k aktivnímu přístupu ke svěřenému majetku, jako je investování svěřených hřiven, spravedlivá výplata pracovníků, ale i zodpovědnost vůči svěřené zemi. Neměli bychom tedy existenci majetku v rukách církve vnímat jako něco nepatřičného, protivícího se evangelium, ale spíše se zamyslet nad smyslem jeho držení. Určitým vodítkem nám může být i papež František, který v encyklice *Laudato si* poukazuje na význam našeho konání. Tedy zvažovat, proč určité věci děláme, zda je skutečně pro své štěstí potřebujeme, zda nám v důsledku mohou něco přinést. Kristus po nás nechce život v bídě, ale ve skromnosti spojené s pokorou a úctou před celým jeho stvořením.

JAN BALÍK
generální vikář
pražské arcidiecéze

Církev je institucí, která nemůže spoléhat jen na dary. Prosperita pro nás ale není cílem, nýbrž prostředkem. Bez ní nelze realizovat naše hlavní poslání: hlásat Krista a pomáhat bližnímu s jeho všestranným rozvojem.

”

Virus o krok před námi

Jednou z citlivých otázek pandemie je očkování proti koronaviru. Mělo by být povinné

Co se týká pandemie, jsme na tom nejlépe za posledních dvanáct měsíců. Plně očkována je polovina obyvatel a s jistým optimismem se můžeme domýšlet, že polovina zbylé poloviny (tedy další čtvrtina) infekci už prodělala, a tudíž má také nějakou ochranu. Navíc máme velmi nízké počty nově nakažených a z nich se dostává do nemocnice pouze zlomek. Je to tím, že jsou většinou mladí a jejich silný organismus infekci zvládne. A ve výčtu pozitiv nesmíme zapomenout na většinové přijetí faktu, že koronavirus zabíjí a je třeba si na něj dát pozor. Části z nás se to může zdát banální, ale právě změna v našem myšlení nás z celé situace může dostat nejrychleji a za cenu nejmenších možných ztrát.

O čem se nemluví...

Nicméně zásadních otázek, o nichž se buď nemluví, anebo jen kuloárně šeptá, je dost. K tomu připočteme předvolební období se sliby, rozdávaním a úhybnými manévry a dojdeme k závěru, že jen málokdo se k citlivým bodům pandemie bude v současné době ochotně vyjádřit.

Za naši největší slabinu považují existenci několika milionů lidí, kteří dosud očkováni nebyli. V tuto chvíli se nám to může zdát nedůležité, ale pořád jich je dost a mezi nimi je asi půl milionu těch, které můžeme označit za rizikové. Pakliže se tyto lidé nakazí, několik procent z nich (tisíce lidí) zemře a dalších několik desítek procent se dostane do nemocnice. To prosím není strašení, to už jsou fakta ověřená zkušeností posledního roku.

Navíc musíme brát v úvahu, že varianta delta, nyní dominantní forma koronaviru u nás, je ve smyslu nákazy mnohem nebezpečnější, než byly její předchůdci, s nimiž už jakousi zkušenost máme. V tuto chvíli tedy platí, že kdo není očkován, toho si delta nebo její následovníci dříve či později najdou a podle rizikovitosti toho kterého člověka vyvolají onemocnění, jež se pro někoho stane fatální. Pokud někdo říká opak, pak se s největší pravděpodobností mylí. Proto musíme opakovat: je nutné očkovat, očkovat a znovu očkovat!

JOSEF VESELKA

přednosta Kardiologické
kliniky 2. LF UK
a FN Motol

S tím souvisí otázka, proč ještě žádný stát svým občanům nepříkazal, že očkovat se zkrátka musí. V zimní fázi epidemie se to zdálo logické, protože vakcíny měly pouze podmíněné schválení, sledování očkovaných bylo krátkodobé a především mladší části společnosti onemocnění až tak neškodilo a mělo jen mírný nebo dokonce asymptomatický průběh. V takovém případě by člověk mohl sobecky spekulovat, zda malý profit z vakcíny vyváží její malé riziko. Ta doba je však pryč. Svět se posledních osmnáct měsíců topí v opakovaných lockdownech, zjevně ekonomické krizi čelí bezprecedentním tisknutím peněz, děti drží doma, místo aby je vzdělával, mění naše zvyky, což v bohatých zemích vede k nárůstu depresí a obezity, a mění naše myšlení, takže v nás pomalu klíčí pocit, že žít se dá i bez práce. Díky dostupnosti peněz tady nikdo masivně nestávkuje ani nedemonstruje, avšak společnost jako celek se mění před očima. Proto se domnívám, že očkování proti koronaviru by mělo být povinné. Pokud ho na některých místech světa musí mít učitelé nebo zaměstnanci sociálních služeb, pak není důvod, aby se identická povinnost nevztahovala na všechny.

K otázce povinného očkování neodmyslitelně patří i otázka jeho načasování. I zde bych se odkázal k tomu, co už nás koronavirus stačil naučit. Nazvat se to dá prediktivním myšlením. Jestli se nyní rozhodneme, že počkáme ještě na jednu vlnu, na další lockdown a pak už konečně dozraje doba pro akceptování povinného očkování, pak se budeme chovat stejně nepoučeně jako celý poslední rok. Koronavirus je stále krok před námi a naše strategická rozhodnutí budou mít reálný dopad nikoliv hned, ale za jeden, dva nebo tři měsíce. Jakmile se nakazí skupina rizikových a neočkovaných, pak už bude na všechno

pozdě. Žádná účinná antivirotika pro tuto situaci nemáme a zdravotníci se svou léčbou snaží pouze posílit organismus, oslabit imunitní reakci a v kritické situaci nahradit funkci některých orgánů. Víc toho k dispozici nemáme. Proto na otázku, kdy máme zavést povinné očkování, odpovídám teď.

Veřejným prostorem rezonuje několik dalších otázek, které mají víceméně odborný charakter, a jako takové je musíme brát. Logicky mají svá pro i proti, své zastánce i odpůrce. Patří mezi ně očkování dětí (odpověď zní ano), očkování třetí dávkou (přinejmenším pro rizikové ano, následně zřejmě pro všechny), uznání protilátek jako náhrady za očkování (pravděpodobně ne). Tyto debaty však patří na stránky medicínských žurnálů, a nikoliv do veřejného prostoru, protože adekvátně se k nim může vyjádřit jen velmi málo odborníků.

... a o čem by se mluvit mělo

Zajímavějším tématem je omezování naší svobody, nemožnost cestování, přechodné zákazy některých živností. K tomu by se veřejná debata měla naopak vést co nejintenzivněji. Jsem přesvědčen, že antivaxeři si z iracionálních důvodů (aspoň podle stávajících vědeckých poznatků) berou za rukojmí celou společnost a tím zvyšují riziko dalších omezení a opakovaných restrikcí. A pokud v tuto chvíli někdo tvrdí, že sází na trpělivě vysvětlování a marketingové kampaně ve prospěch očkování, tak je podle mne nadměrným optimistou. Další lekce koronaviru totiž zní, že se k agresivním opatřením stejně nakonec dostaneme, jen nás to bude stát více životů i materiálních obětí.

Koronavirová situace u nás je zatím relativně dobrá, ale důvodem proč je kromě očkování pravděpodobně i obrovská promořenost naší společnosti. Pokud by se nám povedlo dotáhnout devadesátiprocentní proočkovanosti a rizikovým dát i třetí dávku, mohli bychom si konečně oddechnout s vědomím, že to nejhorší máme skutečně za sebou. K tomu však potřebujeme odvážná politická rozhodnutí.

DOPISY REDAKCI

Joch Bidena „nepochopit“

Ad LN 21. 8.: Smrt afghánské svobody

V nadpisu používám infinitiv, aby pan Joch pochopil infantilitu svého používání infinitivů a špatné gramatiky k zesměšnění protivníka (zde tálibů) výrokem typu „bílá muž se zlobit“. Nejsme v dílech Marka Twaina či Karla Maye, kde špatná gramatika bývávala charak-

teristickou vlastností černochů a Arabů. Protestují dále proti nesmyslu, že prý Amerika není a nebude zpět, dokud se prezident USA bude jmenovat Joseph Robinette Biden jr., což napsal v souvislosti s odchodem USA z Afghánistánu. Pan Joch zřejmě nepostřehl, že Joe Biden pouze drží slovo a vykonává vůli svého předchůdce Donalda Trumpa. Byla to přece Trumpova administrativa, která přes hlavy kábalské administrati-

vy vyjednávala s Tálibánem a dohodla se na odchodu koaličních sil a podílu tálibů na moci. Trump dokonce načasoval odchod USA na letošní květen a velmi se zlobil, když Biden posunul termín odchodu na 11. září. Pokud jsou držení daného slova a kontinuita zahraniční politiky „neamerické“, pak nevím, co si pan Joch představuje pod označením „americké“. Amerika je opravdu zpět. Stačilo nahradit v čele země divoce

tweetujícího chaotického šílence „normálním“ zkušeným politikem.
Milan Březina, Praha

Vloudila se chyba

Ad LN 10. 8.: Dopisy astrofyzika (2.)

Z uveřejněných výňatků z překladu dopisů Neila deGrasse Tysona se zdá, že by si české vydání zasloužilo revizi reá-

lií. V Mobyho dopise je uveden odkaz na Lékařskou fakultu Harvardské(sic!) univerzity. Správně však jde o univerzitu Harvardovu, jak je ostatně uvedeno i v redakční charakteristice Tysonova vzdělání na konci stejné stránky.
Jiří Zlatuška, Brno

Dopisy jsou redakčně kráceny. Názory v této rubrice nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.